

MRSA en uw polikliniekbezoek

Afdeling Infectiepreventie IJsselland Ziekenhuis

Inleiding

U heeft deze informatiefolder gekregen omdat u mogelijk in contact bent gekomen met de methicilline resistente *Staphylococcus aureus* (MRSA) bacterie omdat:

- u recent in een buitenlands ziekenhuis bent opgenomen en/of behandeld;
- u komt dagelijks in contact met levende varkens en/of vleeskalveren of omdat u op een bedrijf woont waar deze dieren gehouden worden.

In deze folder kunt u lezen wat MRSA is en welke maatregelen in Nederland (en ook in het IJsselland Ziekenhuis) worden genomen om verspreiding van deze bacterie tegen te gaan.

Bacteriën

Ieder mens draagt op en in het lichaam bacteriën met zich mee. Bacteriën horen bij de mens en hebben vaak een nuttige functie. In een ziekenhuis kunnen bacteriën echter ernstige ontstekingen veroorzaken. Patiënten hebben vaak een verminderde weerstand en zijn dan gevoeliger voor infecties. Denk hierbij bijvoorbeeld aan operatiewonden.

Ook vindt door het gebruik van antibiotica (medicijnen om bacteriën te doden) selectie van bepaalde bacteriën plaats. Daarom moeten maatregelen om infectie te voorkomen in het ziekenhuis veel strikter zijn dan thuis.

MRSA

Een bacterie die vrijwel iedereen onder andere in de neus of op de huid bij zich draagt, is de "*Staphylococcus aureus*." Deze kan een steenpuist of ontstoken wondjes veroorzaken. Dit soort infecties geneest meestal vanzelf, soms is het nodig antibiotica te geven.

In de loop der jaren zijn er varianten van deze stafylokok ontstaan die niet meer reageren op de antibiotica. Deze bacteriën noemen we 'resistent'. Dat heeft tot gevolg dat de behandeling van een infectie bemoeilijkt wordt.

De MRSA is zo'n bacterie die in feite niets anders is dan een gewone *Staphylococcus aureus*. Ze veroorzaakt niet vaker een infectie en een infectie is ook niet ernstiger. Iemand met een MRSA is daarvan niet per definitie ziek.

Het bijzondere van deze bacterie is alleen dat zij niet goed reageert op de gebruikelijke antibiotica.

Gelukkig is er nog een beperkt aantal middelen dat wel gebruikt kan worden. Hier moeten we echter zuinig mee omspringen om te voorkomen dat de MRSA ook daar ongevoelig voor wordt. Omdat MRSA's in Nederland zeer beperkt voorkomen, is het dan ook van groot belang ervoor te zorgen dat dit aantal niet verder uitbreidt.

Buitenlands ziekenhuis

In buitenlandse ziekenhuizen, waar de MRSA veelvuldig voorkomt, wordt een deel van de stafylokokinfecties door MRSA veroorzaakt. Ongeveer 5% van de patiënten die worden overgebracht vanuit een buitenlands ziekenhuis, draagt deze bacterie bij zich. Om uitbreiding te voorkomen, wordt bij uw poliklinische bezoeken een aantal standaard maatregelen genomen. In de volgende paragraaf leest u wat deze maatregelen zijn.

Varkens/kalveren

Het is gebleken dat varkens en vleeskalveren de MRSA-bacterie ook in grote aantallen bij zich dragen. Via deze dieren wordt de bacterie overgedragen op mensen die wonen of werken op een varkens- of vleeskalverhouderij of op een andere manier regelmatig in contact komen met levende varkens of vleeskalveren. Daarom worden bij poliklinische

bezoeken ook voor deze patiëntengroep standaard maatregelen genomen.

Maatregelen

Omdat u een verhoogd risico heeft dat u de MRSA bij u draagt, nemen wij wat extra maatregelen bij uw polikliniekbezoek. Dit is omdat wij graag willen weten of u de MRSA bij u draagt en om te voorkomen dat deze verspreid wordt.

Dit zijn de maatregelen die wij nemen:

1. U wordt (bij voorkeur) als laatste op het spreekuurprogramma ingepland.
2. Bij aankomst op de polikliniek moet u zich aan de balie melden. Hierna wordt u direct naar een behandelkamer gebracht. Daar moet u wachten.
3. Medewerkers, die met u in direct contact komen, dragen disposable jas, muts, neus-mondmasker en handschoenen.
4. Er worden bacteriekweken afgenomen ter inventarisatie (zie verderop in deze folder).
5. U moet na afloop van de behandeling het ziekenhuis direct verlaten.
6. Als er ergens anders in het ziekenhuis afspraken gemaakt moeten worden (bijvoorbeeld op de afdeling radiologie), mag u dit niet zelf doen. U kunt een familielid een afspraak voor u laten maken of zelf telefonisch een afspraak maken.

Bacteriekweken

Met een wattenstokje worden bacteriën van neus, keel en bilnaad gestreken, maar ook van eventuele aanwezige wonden.

In het laboratorium wordt dit materiaal op MRSA onderzocht. De uitslag is na drie tot vijf dagen bekend.

MRSA-positief

Wanneer de bacteriekweken positief zijn, bent u drager van de MRSA (ook wel MRSA-positief genoemd). Er is op zich dan niets ernstigs aan de hand omdat het om een gewone stafylokok gaat die veel mensen bij zich dragen. Alleen is deze ongevoelig voor de gebruikelijke antibiotica.

Onderzoek en/of behandeling

Verdenking van - of besmetting met - MRSA is geen reden om de onderzoeken of de behandeling waarvoor u in ons ziekenhuis komt niet door te laten gaan.

Om organisatorische redenen wordt een onderzoek of behandeling meestal aan het einde van een behandelprogramma of spreekuurprogramma gedaan. Er zijn dan extra maatregelen nodig om besmetting van mensen en omgeving te voorkomen (zie boven).

Opname

Bent u MRSA-positief of ooit geweest en moet u in het ziekenhuis worden opgenomen, dan wordt u voor alle zekerheid in isolatie opgenomen en/of worden er ter inventarisatie opnieuw bacteriekweken afgenomen. U kunt namelijk altijd opnieuw besmet zijn met de MRSA-bacterie. Meer informatie hierover kunt u lezen in de folder "MRSA en uw opname".

Tot slot

Wij zijn ons ervan bewust dat deze gang van zaken voor u ingrijpend en onaangenaam kan zijn.

De medewerkers van het IJsselland Ziekenhuis zijn dan ook altijd bereid om uw vragen te beantwoorden en te bekijken of we eventuele problemen samen met u kunnen oplossen.

In eerste instantie kunt u hiervoor terecht bij de behandelend arts of bij de polikliniekassistent.

Meer specifieke informatie kunt u verkrijgen bij de ziekenhuis hygiënist. Deze is bereikbaar via de polikliniekassistent.

Ruimte voor aantekeningen

Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u van arts of verpleegkundige heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over het onderzoek of uw behandeling, eventuele gevolgen en risico's, of over andere behandelmogelijkheden, stel ze dan gerust.